

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ЗМІЦНЕННЯ СПІЛЬНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ ЧЕРЕЗ ОСВІТУ

**ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ ЗА МАТЕРІАЛАМИ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Запоріжжя
24 Жовтня 2025 р.**

Co-funded by
the European Union

STRENGTHENING THE EU COMMON VALUES THROUGH
THE POLICY OF MULTILINGUALISM IN THE EDUCATION
AND TRAINING OF FUTURE TEACHERS

Erasmus+
Jean Monnet Modules

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Мукачівський державний університет

Одеський національний технологічний університет

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Ніжинський державний педагогічний університет імені Миколи Гоголя

Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна
академія» Запорізької обласної ради

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

“ЗМІЦНЕННЯ СПІЛЬНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ ЧЕРЕЗ ОСВІТУ”

ЗБІРНИК

**ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**в рамках реалізації проєкту Erasmus+ Модуль Жана Моне “Зміцнення
спільних цінностей ЄС через політику багатомовності в освіті та
підготовці майбутніх вчителів”, 101083321 - SEUCV ETT -
ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH**

Запоріжжя, 24 Жовтня 2025 р.

Co-funded by
the European Union

STRENGTHENING THE EU COMMON VALUES THROUGH
THE POLICY OF MULTILINGUALISM IN THE EDUCATION
AND TRAINING OF FUTURE TEACHERS

Erasmus+
Jean Monnet Modules

УДК 37.014.24(4)+(477)(043.2)

Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 4 від «31 жовтня 2025 р.)

ДК 37.014.24(4)+(477)(043.2)

З-69

Зміцнення спільних європейських цінностей через освіту : збірник тез доповідей за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (24 жовтня 2025 р., м. Запоріжжя). – Запоріжжя : Вид-во МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2025. – 440 с.

ISBN 978-617-7346-80-6

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Зміцнення спільних європейських цінностей через освіту», організованої та проведеної в рамках імплементації Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького проекту Erasmus+ Модуль Жана Моне “Зміцнення спільних цінностей ЄС через політику багатомовності в освіті та підготовці майбутніх вчителів”, 101083321 - SEUCV ETT - ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH. Учасниками конференції розглянуто питання впливу спільних цінностей ЄС на розвиток нової проєвропейської початкової та середньої загальної освіти в Україні, проаналізовано Європейські виміри сталого розвитку української вищої освіти, досліджено соціально-педагогічні виміри інклюзивної освіти в країнах Європейського Союзу. Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Наталя Фалько – доктор психологічних наук, професор (голова), Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Ольга Гончарова – кандидат педагогічних наук, доцент (співголова), Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Аліна Маслова – кандидат педагогічних наук, доцент, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Юлія Шевченко – доктор педагогічних наук, професор, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Галина Олейнікова - кандидат філологічних наук, доцент, Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Євген Топалов – старший викладач, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2025

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Розман І.І.

Мукачівський державний університет

Палинчак Ю.І.

Мукачівський державний університет

ПАРТНЕРСТВО ШКОЛИ, СІМ'Ї ТА ГРОМАДИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІННОСТЕЙ ЄС У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ

Цінності, такі як солідарність, повага, толерантність, соціальна справедливість, найкраще культивуються за умов тісної взаємодії школи з родиною і громадою. Школа не може виховати громадянина лише класом, а необхідна синергія з батьками, місцевими органами влади, громадськими організаціями [7].

Спільні освітні проєкти, зустрічі, участь сім'ї в шкільних подіях, залучення громади у підтримку школи і дітей, – все це сприяє реалізації європейських цінностей на практиці.

Партнерство школи, сім'ї та громади є одним із ключових чинників формування гармонійного, соціально відповідального та демократично свідомого молодого покоління.

У європейському контексті воно розглядається як основа виховання громадян, здатних жити в умовах плюралізму, поваги до прав людини, толерантності та міжкультурного діалогу. Реалізація цінностей Європейського Союзу у вихованні дітей передбачає спільну діяльність усіх соціальних інститутів, спрямовану на розвиток таких базових принципів, як гідність, свобода, рівність, солідарність, демократія та верховенство права [2].

Європейський вимір партнерства у вихованні, згідно з [2] полягає у тому, що освітній процес має бути не лише академічним, а й соціальним простором, у якому дитина навчається співпраці, діалогу й активній участі в житті громади. Школа, сім'я та громада у цьому трикутнику відіграють взаємодоповнювальні ролі: школа передає знання, формує ціннісні орієнтири, розвиває критичне мислення, а сім'я забезпечує емоційне підґрунтя, моральну підтримку та стабільність.

Громада теж не залишається осторонь: створює соціальний простір для практичного застосування здобутих цінностей через участь у волонтерських, екологічних, культурних ініціативах.

В умовах європейської інтеграції України така триєдина співпраця стає визначальною, адже саме через взаємодію цих середовищ формуються громадяни, здатні до активної участі в демократичному суспільстві.

Форми та механізми партнерства освітніх систем у взаємодії партнерства школи, сім'ї та громади базується на принципах відкритості, взаємоповаги, співвідповідальності та участі.

До найпоширеніших форм належать: батьківські ради та консультативні комітети, які беруть участь у плануванні шкільних політик; спільні освітні проекти, що залучають дітей, батьків і місцеві громади до суспільно корисної діяльності; програми громадянської освіти, у межах яких діти разом із дорослими реалізують ініціативи, спрямовані на вирішення проблем громади; соціальне партнерство із місцевими органами влади, неурядовими організаціями, яке допомагає інтегрувати школу в життя громади [3].

Дослідження [6] підтверджує, що школи, які активно залучають батьків і громаду до освітнього процесу, демонструють вищий рівень академічних результатів і соціальної згуртованості учнів. Такий підхід сприяє вихованню молоді в дусі європейських цінностей – поваги, справедливості, відповідальності та солідарності.

Європейські освітні програми, зокрема Erasmus+ та eTwinning, активно підтримують ідею шкільно-громадського партнерства. Вони сприяють обміну досвідом між навчальними закладами різних країн, залученню батьків до міжнародних освітніх проєктів, формуванню співпраці та відкритості [4].

Такі ініціативи допомагають учням засвоювати демократичні норми через практику: участь у дебатах, форумах, соціальних кампаніях і волонтерських заходах.

Отже, партнерство школи, сім'ї та громади – це не лише педагогічна

стратегія, а ціннісна модель взаємодії, що відображає дух європейської демократії. Воно забезпечує ефективну реалізацію цінностей ЄС у вихованні дітей, створює передумови для формування громадян із активною життєвою позицією, відкритих до співпраці, толерантних та відповідальних. Такий підхід сприяє зміцненню соціального капіталу суспільства й утвердженню України як європейської демократичної держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Council of the European Union. Council Recommendation on promoting common values, inclusive education, and the European dimension of teaching. Brussels. 2018. URL: <https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture>
2. European Commission. *Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education in Europe*. Strasbourg: Council of Europe. 2021. URL: <https://www.coe.int/en/web/edc>
3. European Commission. Key Competences for Lifelong Learning. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2019. URL: <https://www.coe.int/en/web/edc>
4. European Commission. Supporting school-community cooperation for inclusive education. Brussels 2023. URL: <https://www.coe.int/en/web/edc>
5. European Education and Culture Executive Agency. Erasmus+ and eTwinning: Promoting active citizenship and shared values. Brussels . 2022
6. OECD. School Leadership for Learning: Insights from TALIS 2018. Paris: OECD Publishing. 2020. URL: <https://doi.org/10.1787/919d4f8a-en>
7. МОН України. Концепція «Нова українська школа». Київ: Міністерство освіти і науки України. 2018. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>